

การศึกษานี้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาสภาพการจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากร และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดเก็บภาษีศุลกากร การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารของด่านศุลกากรในสังกัดสำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 และจากการสัมภาษณ์บุคคลจากด่านศุลกากร จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า

รายได้จากการจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในเขตภาคเหนือทั้ง 10 แห่ง ในระหว่างปีงบประมาณ 2542-2546 ปรากฏว่าในปีงบประมาณ 2543 ด่านศุลกากรเชียงใหม่ เชียงของ และแม่สะเรียงมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีศุลกากรลดลงกว่าปีงบประมาณ 2545 แต่เพิ่มขึ้นในปีต่อๆ มาคงมีเฉพาะด่านศุลกากรเชียงใหม่เท่านั้นที่การจัดเก็บภาษีศุลกากรลดลงอีกครั้งหนึ่งในปีงบประมาณ 2546 การจัดเก็บของด่านศุลกากรเชียงใหม่แนวโน้มนลดลงทุกปี การจัดเก็บของด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ แม่สอด และสำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 มีแนวโน้มลดลงในช่วงปีงบประมาณ 2545 - 2546 ส่วนการจัดเก็บของด่านศุลกากรแม่สาย และทุ่งช้าง เพิ่มขึ้นทุกปีเว้นแต่ปีงบประมาณ 2544 การจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในเขตภาคเหนือปรากฏว่ายังพบกับปัญหาการลักลอบหนีภาษีศุลกากรซึ่งมีอยู่ตลอดเวลาและแก้ไขปัญหานี้ได้ยากแม้แต่การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีก็ไม่ทำให้การค้านอกระบบลดน้อยลง

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในเขตภาคเหนือ มาจากหลายปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร คือ การขาดความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและจำนวนบุคลากร ปัญหาด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ มีจำนวนไม่เพียงพอและความล้าสมัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ ปัญหาด้านกฎหมาย คือ การขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติทางการค้าระหว่างประเทศของผู้ประกอบการ และปัญหาอื่นๆ คือ การสำแดงสินค้านำเข้า-ส่งออกนอกราชอาณาจักรไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ด้านการสื่อสารจากการใช้ภาษาต่างกัน และการปราบปรามชนกลุ่มน้อยของประเทศเพื่อนบ้าน

ABSTRACT

TE 159150

There were 2 objectives of this study. First, it was to study the tariff management of customs department. Second, it was to study the problems and obstacles according to the tariff management. This study gathered and analyzed the data from the customs office's record of the 3rd region as well as from interviewing 10 personnel from those customs offices. The result of this research indicated that:

According to the income from the 10 customs offices of the northern region in the fiscal year of B.E. 2542 – 2546, the customs offices in Chiang Saen, Chiang Khong, Thung Chang, Mae Hong Son and Mae Sariang got lower income from the tariff management in B.E. 2543 than B.E. 2542. However, the income was increasing later in the latter years. There was the only one customs office in Chiang Saen that got lower income in the year 2545 but it was increasing in the latter year. The tariff management of Chiang Dao office was decreasing annually. The tariff management of the Chiang Mai Airport office, Mae Sot and the 3rd region office had decreased in the fiscal year B.E. 2545-2546. The tariff management of the customs offices in Mae Sai and Thung Chang has been increasing annually except in the B.E. 2544. The tariff management of customs offices in northern region always encountered the problems of smuggling goods which were hard to get rid of. Even the rule of the free trade could not reduce the smuggling goods.

The problems and obstacles affecting the tariff management of the customs offices in Northern region came from various sources. There were personnel problems such as the lack of knowledge and skill in performing the jobs as well as the morale and courage together with the numbers of the personnel, the problems of equipment and instrument which were insufficient and out of date, the problems of law which was according to the entrepreneurs' lack of understanding of the international trade's standard and other problems such as incorrect declaration of the import and export of goods, the communication from different languages and the minority suppression of the neighboring countries.